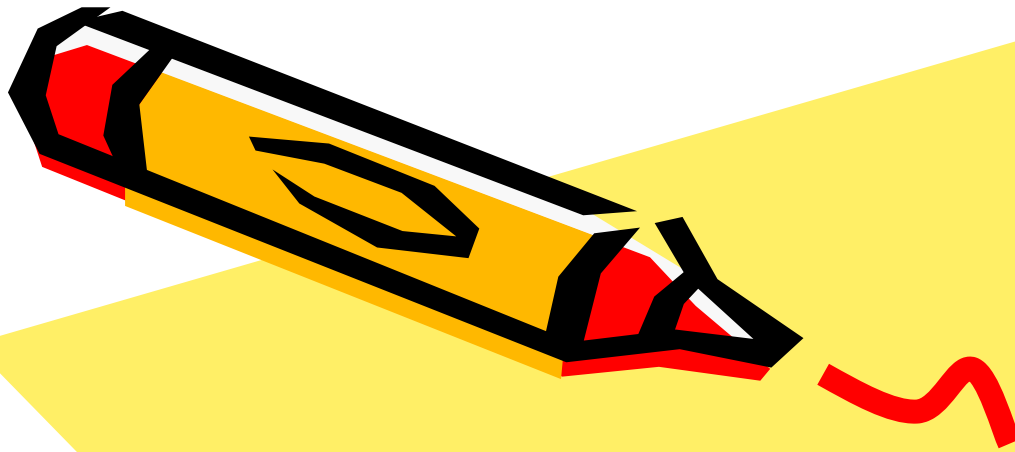

UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA FAKULTA
V NITRE PRÍRODNÝCH VIED

Kapitálové výdavky miestnych samospráv v krízových obdobiach

Hotel Rakovec, Brnenská priehrada
22.- 24.6.2022

XXV. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O
REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

- Investície do dlhodobých kapitálových projektov zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu pri zlepšovaní kvality mnohých verejných služieb, ako aj pri podpore hospodárskeho rozvoja miestnych samospráv (Chung, 2008)
- Bežným fiškálnym správaním, ktoré zhoršuje nedostatočné investície do kapitálových projektov, je, že miestne samosprávy často odkladajú alebo obmedzujú kapitálové výdavky počas hospodárskeho poklesu (Ho, 2008, Marlowe, 2012)
- Hlavným sprievodným javom finančnej krízy na úrovni slovenských miestnych samospráv bol najmä pokles daňových príjmov rozpočtu a aj pokles príjmov z majetku (Buček, 2010)
- Niektoré okresy Anglicka predpokladajú 5% až 20% pokles nedaňových príjmov v porovnaní s predkrízovým obdobím (pred Covid - 19) (Phillips & Ogden, 2020).

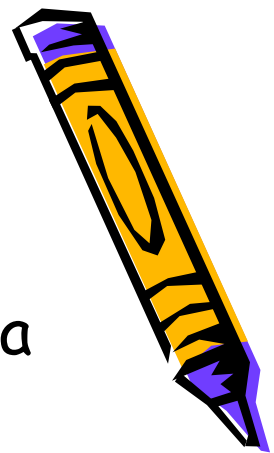
Prečo kapitálové výdavky?

- Výdavky spojené so zhodnocovaním majetku
- Príjmy predstavujú transfery zo štátneho rozpočtu cez jednotlivé rozpočtové kapitoly
- Napriek fiškálnej decentralizácii sú obce neustále závislé na príjmoch zo štátneho rozpočtu
- Príjmy z využívania majetku by mali v budúcnosti tvoriť výraznejší podiel na vlastných príjmoch obcí
- Okrem štruktúry kapitálových výdavkov sme analyzovali aj:
 - kapitálové výdavky na 1 obyvateľa (€)
 - výdavky spojené s obstaraním kapitálového majetku na celkových kapitálových výdavkoch (%)

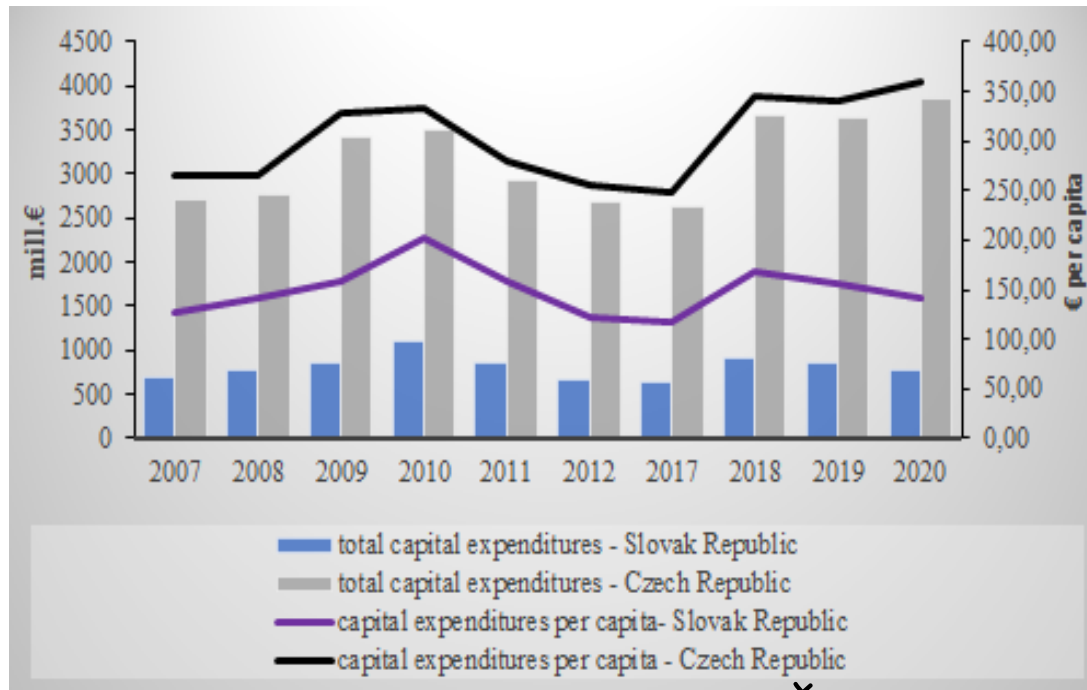

Ciel' príspevku

- Analýza kapitálových výdavkov v dvoch krízových obdobiach - finančná kríza a pandémie COVID-19 na úrovni miestnych samospráv v SR a ČR.
- Globálna hospodárska kríza začala vo svete v roku 2008, v SR a ČR sa prejavila v rokoch 2009-2010. V tejto súvislosti analyzujeme obdobie rokov 2007-2012 (dva roky pred hospodárskou krízou a dva roky po hospodárskej kríze).
- Pandémia COVID - 19 sa objavila vo svete v roku 2019. V SR a ČR sa objavili prvé prípady v roku 2020. V tejto súvislosti analyzujeme obdobie rokov 2017-2020.

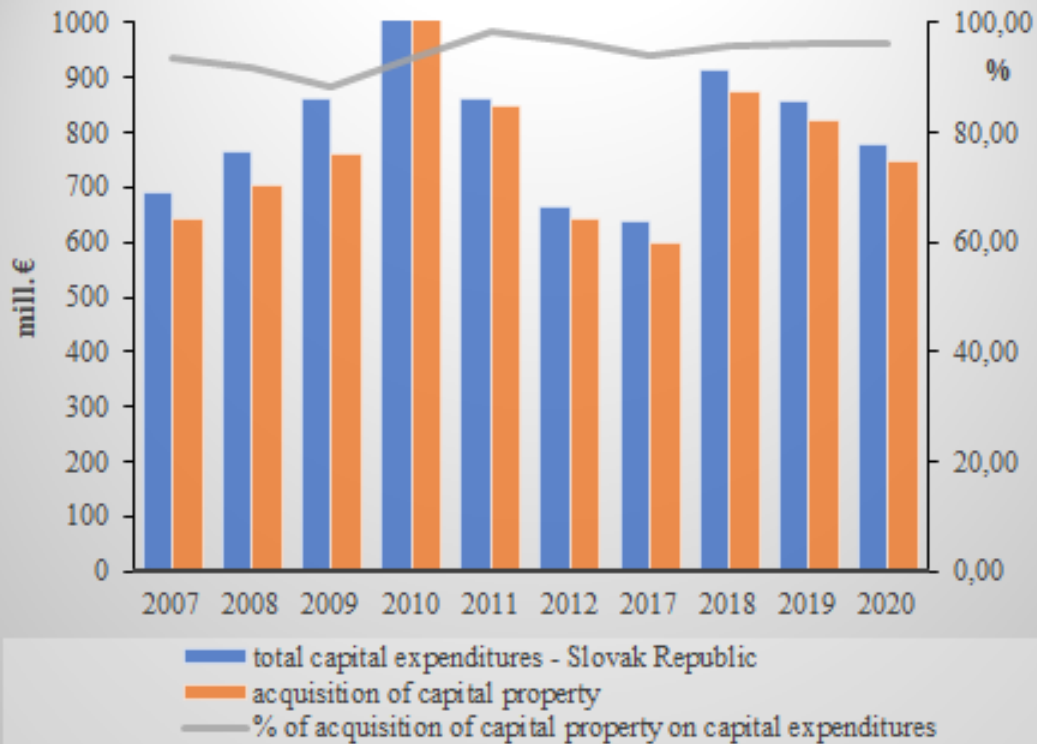
Celkové kapitálové výdavky obcí v SR a ČR v letech 2007-2020

Vývoj celkových kapitálových výdavkov na úrovni SR a ČR obcí mal počas krízových období rovnaký trend s výnimkou pandemického roku.

V roku 2010 kapitálové výdavky na úrovni SR a ČR obcí narástli v porovnaní s rokom predchádzajúcim (v SR o 28,48% a v ČR o 2%).

V pandemickom roku 2020, na úrovni slovenských obcí celkové kapitálové výdavky poklesli o 9,1% a na úrovni českých obcí naopak kapitálové výdavky vzrástli o 6,1%.

Kapitálové výdavky obcí v SR v rokoch 2007-2020

V porovnaní rokov 2007 a 2010 sa objem kapitálových výdavkov zvýšil o 60%.

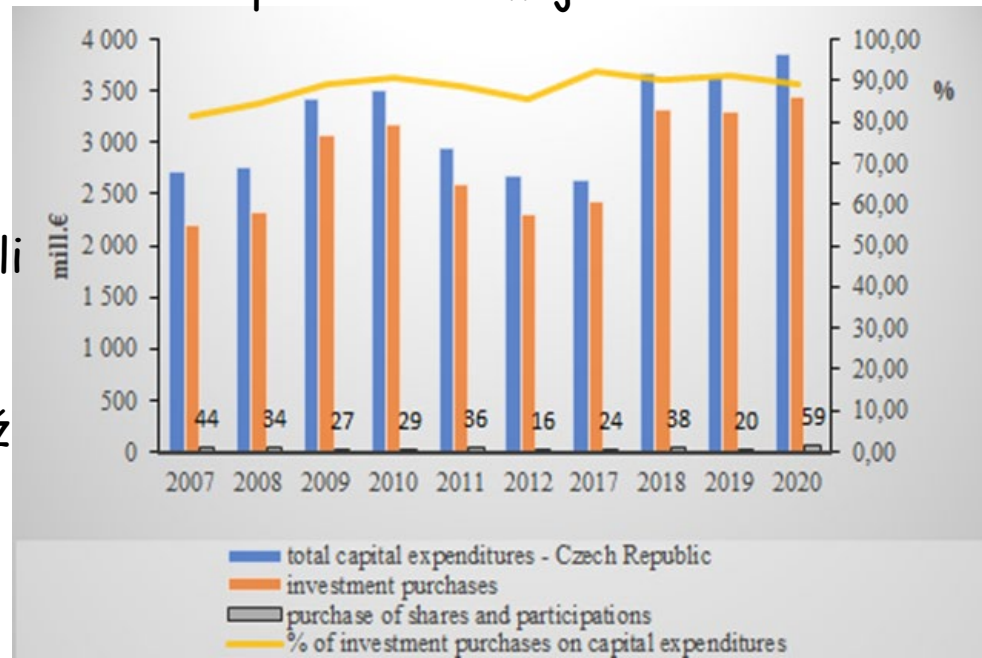
V roku 2020 pokles kapitálových výdavkov

Znižovanie celkových kapitálových výdavkov bolo spôsobené poklesom výdavkov spojených s obstaraním kapitálového majetku

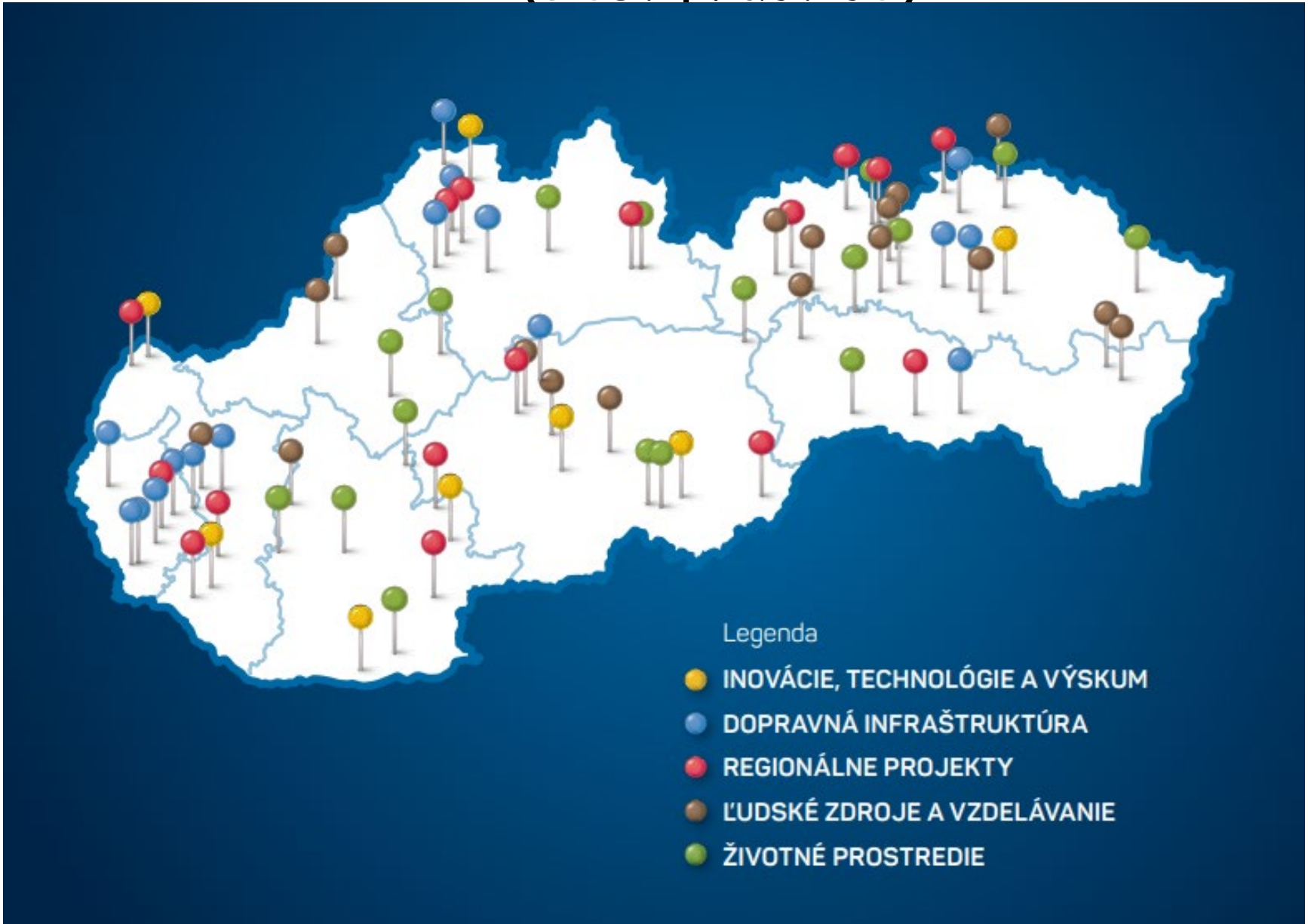
Kapitálové výdavky obcí v ČR rokoch 2007-2020

Celkové kapitálové výdavky v oboch krízových rokoch (2010 a 2020) narastali v porovnaní s rokmi predchádzajúcimi.

K poklesu kapitálových výdavkov došlo až v období po finančnej kríze, resp. v predpandemickom období.

Realizované projekty v rámci SR v období 2014 - 2020 (Best practice)

Názov projektu:

Cyklolávka cez rieku Nitra (prepoj Wilsonovo nábregie
- Nábregie mládeže pri SPU)

Prijímateľ:
mesto Nitra

Operačný program:
Integrovaný regionálny operačný program

NITRA

TRADIČNÝ ĽUDOVÝ ODEV S VLASTNOU ADRESOU

HRUŠOV

Názov projektu:
Dom ľudového odevu č. 212 Hrušov

Prijímateľ:
obec Hrušov

Operačný program:
Program rozvoja vidieka

TIPY NA VÝLETY V OKOLÍ:

- vínne pivnice
- rozhľadňa na Prašnom vrchu
- hrad Čabraď
- Kamenný vrch • Šahy

OBECNÝ ÚRAD JE NIELEN ÚSPORNEJŠÍ, ALE AJ KRAJŠÍ

VYŠNÁ OLŠAVA

Názov projektu:

Znižovanie energetickej náročnosti OcÚ Vyšná Olšava

Prijímateľ:

obec Vyšná Olšava

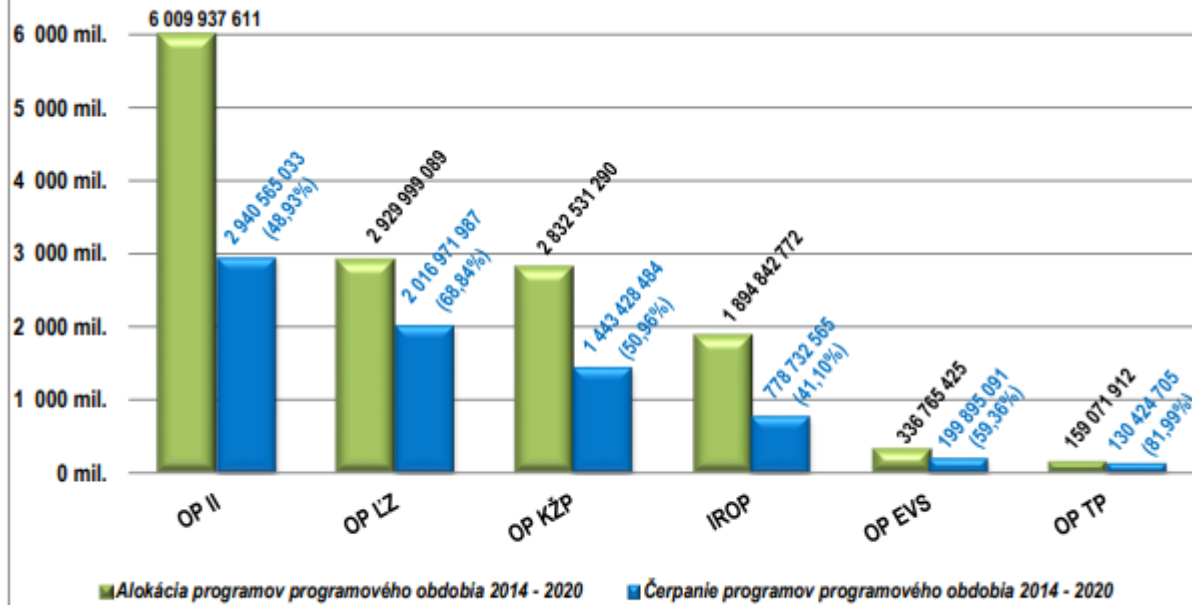
Operačný program:

Kvalita životného prostredia

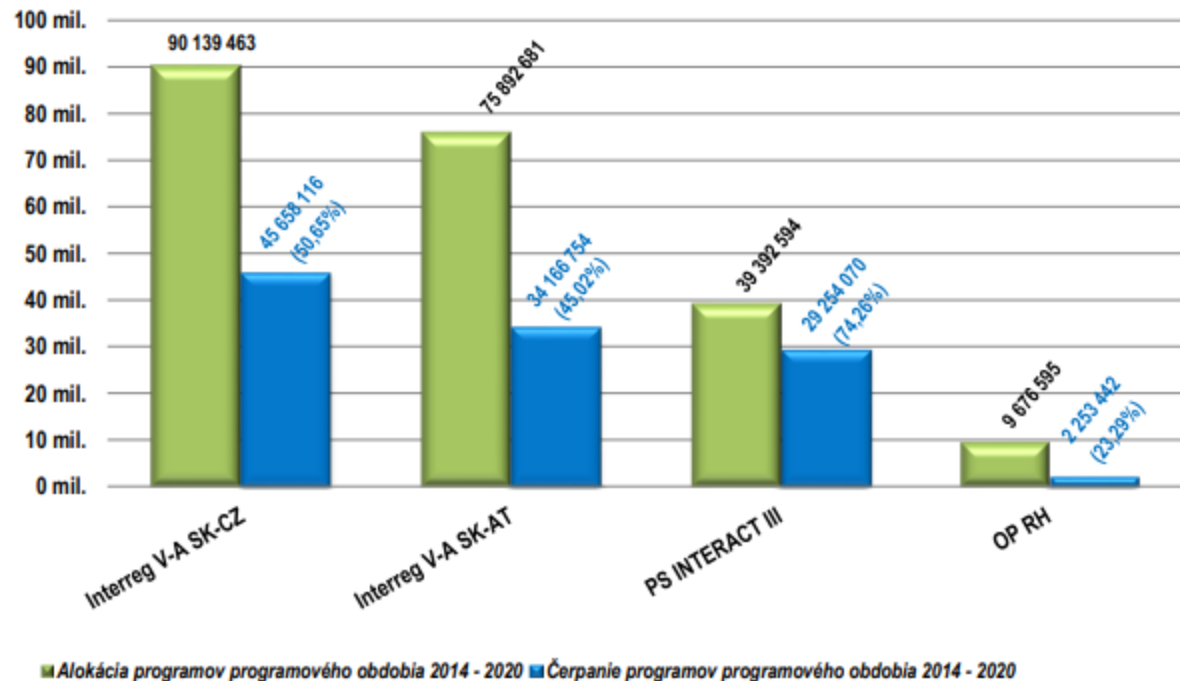

Prehľad celkovej alokácie a čerpania OP programového obdobia 2014-2020 v EUR

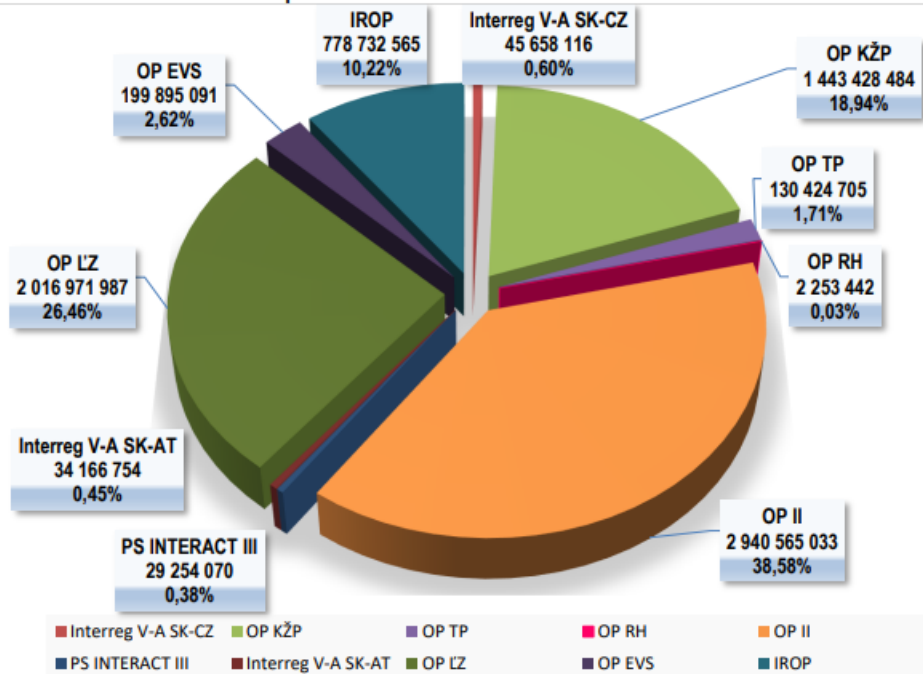
(31.01.2022)

Zdroj: Certifikačný orgán (MF SR)

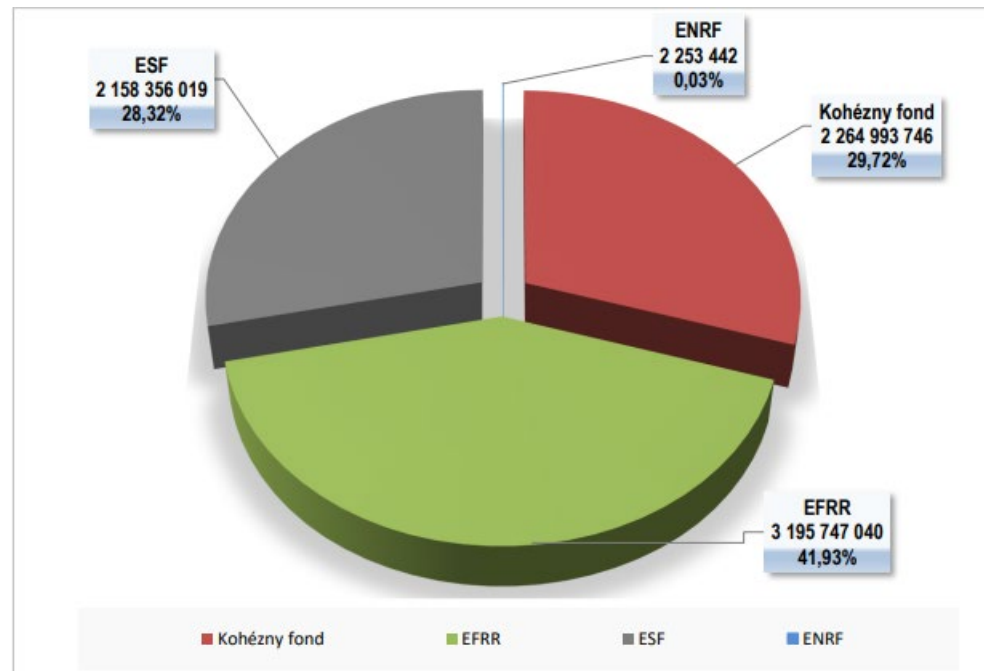
Zdroj: Certifikačný orgán (MF SR)

Prehľad čerpania operačných programov na celkovom čerpaní k 31.01.2022

(v EUR a %)

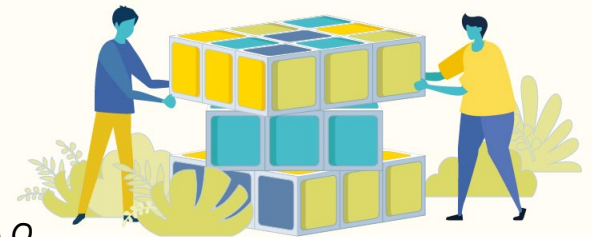
Zdroj: Certifikačný orgán (MF SR)

Zdroj: Certifikačný orgán (MF SR)

Plán obnovy EU - Next Generation

- Európska komisia 27. mája 2020 predložila návrh veľkého plánu obnovy po COVID 19 - „Next Generation EU“ •
- Slovensko môže získať až 7,9 miliárd EUR v nasledujúcich 4 rokoch, ktoré budú určené hlavne na zelenú a digitálnu transformáciu - z toho >6,6 mld. ako nenávratná finančná pomoc

PLÁN [OBNOVY]

cestovná
mapa k lepšiemu
Slovensku

informácia o stave
implementácie

5 HLAVNÝCH PRIORÍT

Kvalitné vzdelávanie
892 mil. eur

Efektívna verejná
správa a digitalizácia
1 110 mil. eur

Veda, výskum,
inovácie
739 mil. eur

Zelená ekonomika
2 301 mil. eur

Lepšie zdravie
1 533 mil. eur

Ďakujem za pozornosť

vpapcunova@ukf.sk, jhudakova@ukf.sk, mlevicky@ukf.sk

